

Załącznik nr 1
do ZARZĄDZENIA NR 12/2024
Dyrektora Szkoły Podstawowej
im. Mikołaja Kopernika w Goworowie
z dnia 12 sierpnia 2024 roku

STANDARDY OCHRONY DZIECI

***w Szkole Podstawowej
im. Mikołaja Kopernika
w Goworowie***

DYREKTOR
Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika
w Goworowie
mgr Barbara Mariana Grabowska
.....
(podpis i pieczęć dyrektora szkoły)

Wstęp

Dbanie o bezpieczeństwo dzieci, ochrona przed krzywdzeniem, reagowanie na podejrzenie krzywdzenia jest jednym z zadań szkoły, w której przebywają dzieci. Niniejszy dokument ma na celu wdrożenie mechanizmów i zasad postępowania dotyczących bezpieczeństwa dzieci w Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Goworowie oraz realizację obowiązku prawnego dotyczącego wprowadzenia standardów ochrony małoletnich – ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 poz. 1606), na mocy której do ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560) wprowadzono przepisy dotyczące standardów ochrony małoletnich.

W poniższych standardach została uwzględniona sytuacja dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Podstawowe pojęcia

1. **Dyrektor** – należy przez to rozumieć Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Goworowie.
2. **Szkoła** – należy przez to rozumieć Szkołę Podstawową im. Mikołaja Kopernika w Goworowie.
3. **Pracownikiem** jest osoba zatrudniona w Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Goworowie na podstawie umowy o pracę, mianowania bądź inna osoba, której powierzono wykonywanie czynności (w tym: m.in. zleceńbiorcy, praktykanci, wolontariusze, stażyści).
4. **Dzieckiem** jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
5. **Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w Internecie** to nauczyciele informatyki sprawujący nadzór nad zasadami korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.
6. **Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Dzieci** to psycholog szkolny lub pedagog szkolny sprawujący nadzór nad monitorowaniem przestrzegania standardów, ich wdrażanie oraz realizację w szkole.
7. **Osoba odpowiedzialna za ochronę dzieci** to psycholog szkolny lub pedagog szkolny, który odpowiada za przyjmowanie zgłoszeń i procedowanie ich zgodnie z przyjętymi w szkole zasadami oraz prowadzenie dokumentacji w postaci kart interwencji.
8. **Osoba odpowiedzialna za udzielenie wsparcia dziecku** to psycholog szkolny lub pedagog szkolny, który przygotowuje plan wsparcia dla dziecka po ujawnieniu krzywdzenia i dba o jego realizację zgodnie z przyjętymi w szkole zasadami.
9. **Krzywdzenie** dziecka to każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej bądź społeczności, które ma szkodliwy wpływ na zdrowie, rozwój fizyczny lub psychospołeczny dziecka. Krzywdzenie dziecka może przybrać formę: przemocy fizycznej, przemocy psychicznej, wykorzystywania seksualnego, zaniedbania.
10. **Przemoc fizyczna** to celowe użycie siły fizycznej, którego efektem jest lub z dużym prawdopodobieństwem może być szkoda dla zdrowia, życia, rozwoju i godności dziecka np. bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami itp.
11. **Przemoc psychiczna** to szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania m.in.: niedostępność emocjonalna, okazywanie wrogości, umniejszanie, wyśmiewanie, straszenie nieuwzględnianie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy opiekunem a dzieckiem itp.
12. **Wykorzystywanie seksualne** to zaangażowanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszająca prawo i obyczaje danego społeczeństwa. Z wykorzystywaniem seksualnym mamy do

czynienia wtedy, gdy występuje ono pomiędzy dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem i innym dzieckiem, w sytuacji zależności, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w stosunku opieki, zależności, władzy. Celem takiej aktywności jest zaspokojenie potrzeb innej osoby. Aktywność taka może obejmować:

- nakłanianie lub zmuszanie dziecka do udziału w jakichkolwiek prawnie zabronionych czynnościach seksualnych,
- wykorzystywanie dziecka do prostytucji lub innych nielegalnych praktyk seksualnych,
- wykorzystywanie dziecka do produkcji przedstawień i materiałów pornograficznych.

13. **Zaniedbanie** obejmuje zarówno pojedyncze sytuacje, jak i schemat, w którym rodzic/opiekun lub inny członek rodziny nie zapewnienia odpowiednich warunków rozwoju i dobrego samopoczucia dziecka – tam, gdzie rodzic jest w stanie to zrobić. Może to dotyczyć takich obszarów jak min. zdrowie, edukacja, rozwój emocjonalny, odżywianie, schronienie i bezpieczne warunki życia.
14. **Przemoc rówieśnicza** to wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą jednostek lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji.

Zasady weryfikacji pracowników

§1

1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez dzieci lub z opieką nad nimi, dyrektor szkoły realizuje obowiązki określone w art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
2. Dyrektor szkoły uzyskuje informacje, czy dane osoby, z którą ma być nawiązana współpraca, są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Dyrektor szkoły w celu uzyskania informacji pozyskuje dane bezpośrednio od osoby, z którą ma być nawiązana współpraca (wzór pozyskania danych stanowi *Załącznik nr 1* do niniejszych Standardów Ochrony Dzieci).
3. W sytuacji, gdy podmiot, z którym ma być nawiązana współpraca, zatrudnia pracowników, którzy, wykonując swoje obowiązki, będą pozostawać w bezpośrednim kontakcie z dziećmi, składa dyrektorowi oświadczenie o weryfikacji pracowników w Krajowym Rejestrze Karnym oraz Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (wzór oświadczenia stanowi *Załącznik nr 2* do niniejszych Standardów Ochrony Dzieci).
4. Osoba, z którą ma być nawiązana współpraca, przedkłada dyrektorowi szkoły informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
5. Osoba, z którą ma być nawiązana współpraca, posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto, przedkłada pracodawcy lub innemu organizatorowi informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
6. Osoba, z którą ma być nawiązana współpraca, składa dyrektorowi szkoły oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada dyrektorowi

szkoły informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi (wzór oświadczenia stanowi *Załącznik nr 3* do niniejszych Standardów Ochrony Dzieci).

7. Jeżeli prawo państwa, o którym mowa w pkt. 5 lub 6, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.
8. W przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w pkt. 5-7, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w ust. 1, składa dyrektorowi szkoły oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi (wzór oświadczenia stanowi *Załącznik nr 4* do niniejszych Standardów Ochrony Dzieci).
9. Oświadczenia, o których mowa w pkt. 3, 6 i 8, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
10. Sprawdzenie osoby, z którą ma być nawiązana współpraca zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze, dyrektor szkoły dokumentuje poprzez utrwalenie w formie wydruku i załączenie do akt osobowych pracownika albo dokumentacji osoby, z którą ma być nawiązana współpraca.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między dzieckiem a pracownikami szkoły

§2

1. Zasada, której przestrzeganie jest wymagane w odniesieniu do wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników w instytucji, jest działanie dla dobra dzieci i w ich najlepszym interesie.
2. Pracownicy szkoły działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji.
3. Niedopuszczalne jest podejmowanie jakichkolwiek czynności niedozwolonych, określonych w niniejszej procedurze, w jakiegokolwiek formie.
4. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników szkoły, instruktorów, stażystów, praktykantów, wolontariuszy itp.
5. Zachowania właściwe pracownika:
 - 1) W komunikacji z dzieckiem zachowuje cierpliwości i szacunek.
 - 2) Słucha uważnie dziecka i udziela mu odpowiedzi adekwatnych do wieku i sytuacji.

- 3) Zapewnia dzieci, że jeżeli czują się niekomfortowo z jakimś zachowaniem, sytuacją czy słowami, mogą o tym powiedzieć nauczycielowi lub wskazanej osobie (wychowawcy, pedagogowi szkolnemu, psychologowi szkolnemu) i mogą oczekiwać reakcji/pomocy.
 - 4) Docenia i szanuje wkład dzieci w podejmowanie działań i traktuje je równo (bez względu na ich płeć, światopogląd, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny, sprawność/niepełnosprawność i orientację seksualną).
 - 5) Unika faworyzowania uczniów.
 - 6) Szanuje prawo dziecka do prywatności, a jeżeli nauczyciel musi odstąpić od tej zasady, wyjaśnia to (np. aby chronić ucznia odstepuje od zasady poufności).
 - 7) Podejmując decyzje dotyczące dziecka, informuje go o tym i stara się brać pod uwagę jego oczekiwania.
 - 8) Zachowuje szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania (takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że uczeń będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach pracownik reaguje stanowczo, ale z wyczuciem, aby pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic).
6. Zachowania niedozwolone pracownika:
- 1) Nie wolno zawstydyzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka.
 - 2) Nie wolno krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z jego bezpieczeństwa lub innych dzieci.
 - 3) Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalności fizycznej dziecka.
 - 4) Nie wolno nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji intymnych lub seksualnych (seksualne żarty, komentarze, gesty, udostępnianie treści erotycznych lub pornograficznych, bez względu na formę). Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dzieckiem przez pracownika lub pracownikiem przez dziecko, muszą być zgłaszane dyrekcji.
 - 5) Nie wolno utrzymywać wizerunku dziecka dla potrzeb prywatnych (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie). Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych. Nie dotyczy to zdjęć dokumentujących dane wydarzenie zgodnie z art. 81 prawa autorskiego.
 - 6) Nie wolno zapraszać dzieci do swojego prywatnego domu/mieszkania. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dzieckiem poza godzinami pracy, rodzice i dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
 - 7) Nie wolno kontaktować się z dziećmi przez prywatne kanały komunikacji i media (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych). Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, dziennik elektroniczny, telefon służbowy).
 - 8) Nie wolno proponować dzieciom alkoholu, napojów energetycznych, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w ich obecności.
7. Jeżeli nauczyciel jest świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze informuje o tym dyrektora szkoły.
 8. Jeżeli pracownik utrzymuje relacje towarzyskie lub rodzinne z rodzicami dziecka (jeśli dzieci i rodzice są osobami bliskimi wobec pracownika) pracownik zachowuje poufność wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.
 9. Pracownik nie podejmuje innego niż niezbędny kontakt fizyczny z dzieckiem. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie,

uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nauczyciel kieruje się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając i obserwując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.

10. Pracownikowi nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
11. Nie wolno zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
12. Pracownik nigdy nie dotyka dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzystoity lub niestosowny.
13. Nie wolno angażować się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
14. Podczas wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z dzieckiem w jednym łóżku lub w jednym pokoju.
15. Pracownik, który jest świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze informuje o tym dyrektora szkoły.

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi

§3

1. Dzieci traktują się nawzajem z szacunkiem oraz uwzględniają we wzajemnych kontaktach swoją godność i swoje potrzeby.
2. Dzieci angażowane są w działania, w których mają możliwość aktywnego uczestniczenia, podejmowania współdziałania i rozwijania podejścia zespołowego, w tym kształtującego pozytywne relacje z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
3. Zachowania POZYTYWNE:
 - 1) W komunikacji z kolegami/koleżankami zachowuj szacunek, nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
 - 2) Słuchaj innych, gdy mówią.
 - 3) Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób.
 - 4) Pamiętaj, że żarty, które nie bawią drugiej osoby, nie są żartami i taką zabawę słowną natychmiast przerywaj.
 - 5) Stosuj słowo „NIE”, jeśli dana forma interakcji Ci nie odpowiada.
 - 6) Jeśli pojawi się między Tobą a kolegą/koleżanką konflikt, spróbuj go rozwiązać, stosując komunikat JA - przykład 5 kroków:
 - a. Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę, a konflikt się tylko pogorszy.
 - b. Powiedz, co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz (komunikaty JA).
 - c. Słuchaj, co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj, to co usłyszałeś/usłyszałaś.
 - d. Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie swoich odczuć.
 - e. Wymyślcie rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące dla Was obojga.

f. Jeśli nie uda się Nam rozwiązać konfliktu, pamiętamy, że zawsze możemy zwrócić się o pomoc do wychowawcy, psychologa szkolnego lub pedagoga szkolnego.

7) Szanuj przestrzeń intymną swoich kolegów i koleżanek.

8) Jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz od kolegi/koleżanki, zapytaj.

9) Szanuj prawo innych do prywatności, nie przeglądaj rzeczy, zawartości telefonu, tabletu, komputera innych osób.

10) Unikaj wchodzenia w sytuacje, które mogą mieć dla Ciebie i innych negatywne konsekwencje.

4. Zachowania NEGATYWNE:

1) Nie wolno Ci krzyczeć na koleżanki, kolegów, lekceważyć, obrażać, wyśmiewać, wykluczać z grupy.

2) Nie wolno Ci używać języka nienawiści ani tzw. hejtu.

3) Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalność fizyczną koleżanki/kolegi, ani używać jakiejkolwiek przemocy fizycznej.

4) Nie wolno Ci nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku kolegi/koleżanki bez ich jego/jej wyraźnej zgody.

5) Nie wolno Ci wyrażać negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.

6) Nie wolno Ci pożyczać rzeczy innych bez ich zgody.

7) Nie wolno Ci zabierać, ukrywać rzeczy innych osób.

8) Nie wolno Ci spożywać alkoholu, napojów energetycznych, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, ani zachęcać do ich spożycia kolegów/koleżanek.

9) Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub młodzieży, zawsze poinformuj o tym wychowawcę, psychologa szkolnego lub pedagoga szkolnego.

§4

1. Należy pamiętać, że przemoc to:

1) bicie;

2) kopanie;

3) popychanie;

4) szarpanie;

5) plucie;

6) podcinanie;

7) zamykanie (w toalecie, w szatni, w przebieralni, w sali);

8) niszczenie rzeczy;

9) przezywanie;

10) ośmieszanie;

11) wyśmiewanie;

12) obrażanie;

13) grożenie;

14) szantażowanie;

15) obmawianie;

16) plotkowanie;

17) namawianie się przeciwko;

18) wrogie/obraźliwe gesty;

19) wrogie/obraźliwe miny;

20) wykluczenie (izolowanie) z grupy, w grze, online;

21) manipulowanie relacjami;

22) robienie zdjęć, nagrywanie bez zgody;

- 23) udostępnianie innym nagrań i zdjęć bez zgody;
- 24) nakłanianie do pokazywania miejsc intymnych;
- 25) dotykanie miejsc intymnych;
- 26) zachęcanie do dotykania miejsc intymnych innych osób;
- 27) podglądanie, gdy się przebierasz.

2. Należy pamiętać, że:

- 1) w relacjach z dorosłymi wyżej wymienione zachowania także nie powinny mieć miejsca,
- 2) warto rozmawiać z innymi, o zachowaniach, które niepokoją lub są niekomfortowe,
- 3) jeśli jakaś zabawa/propozycja nie podoba się, masz prawo powiedzieć „nie”,
- 4) gdy mówisz „nie”, to znaczy „nie”,
- 5) Twoje ciało należy do Ciebie,
- 6) intymne części ciała są szczególnie chronione,
- 7) jeśli potrzebujesz pomocy, to alarmuj inne osoby.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§5

1. Pracownicy szkoły posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci, takie jak:

- 1) dziecko jest często brudne, nieprzyjemnie pachnie;
- 2) dziecko kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
- 3) dziecko żebrze – jest głodne;
- 4) dziecko nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.;
- 5) dziecko nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
- 6) dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia;
- 7) podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp. dziecko często je zmienia;
- 8) pojawia się niechęć do lekcji wychowania fizycznego – dziecko nadmiernie zakrywa ciało, nie stosownie do sytuacji i pogody;
- 9) boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
- 10) dziecko wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
- 11) dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
- 12) dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone, depresyjne itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samookalecza się itp.;
- 13) dziecko osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;
- 14) dziecko ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
- 15) używa środków psychoaktywnych;
- 16) nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” dziecka);
- 17) w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu dziecka zaczynają dominować elementy/motywy seksualne;
- 18) dziecko jest rozbudzone seksualnie nie stosownie do sytuacji i wieku;
- 19) dziecko ucieka z domu;
- 20) nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania dziecka;
- 21) dziecko mówi o przemocy.

2. Jeżeli z objawami u dziecka współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że dziecko jest krzywdzone jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania rodziców to:

- 1) rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń dziecka;
 - 2) rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem dziecka;
 - 3) rodzic (opiekun) mówi o dziecku w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża strofuje dziecko (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);
 - 4) rodzic (opiekun) poddaje dziecko surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca dziecko;
 - 5) rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami dziecka;
 - 6) rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa dziecko;
 - 7) rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji;
 - 8) rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie;
 - 9) rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;
 - 10) wypowiada się niespójnie;
 - 11) rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby dziecka;
 - 12) rodzic (opiekun) faworyzuje jedno z rodzeństwa;
 - 13) rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
 - 14) rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy szkoły podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy.
4. Pracownicy szkoły monitorują sytuację i dobrostan dziecka.

Zasady podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka oraz osoby odpowiedzialne za podejmowanie interwencji

§6

1. Interwencja, to działanie w celu ochrony dziecka i zapewnienia mu bezpieczeństwa. Zakłada podejmowanie działań zgodnie z najlepszym interesem dziecka i współpracę osób zaangażowanych w ochronę dziecka krzywdzonego. Podstawowym celem interwencji jest zatrzymanie krzywdzenia i zapewnienie bezpieczeństwa dziecku poprzez szybką i skuteczną reakcję. Przepisy prawa zawierają ramowe schematy postępowania interwencyjnego, jednak każda sytuacja jest inna. Podejmując interwencję należy wziąć pod uwagę wyjątkowość każdego przypadku i konieczność dostosowania się do jego specyfiki.
2. Interwencja, czyli reakcja na ujawnione lub podejrzewane krzywdzenie dziecka może przybrać formę:
 - 1) interwencji wewnętrznej – działania podejmowane w celu zatrzymania krzywdzenia i pomocy dziecku z wykorzystaniem wewnętrznych zasobów szkoły,
 - 2) interwencji zewnętrznej (prawnej) – powiadomienie organów i służb o podejrzeniu krzywdzenia dziecka.
3. Interwencja prawna może być realizowana w ramach ścieżek: karnej, cywilnej, procedury Niebieskiej Karty.
4. Każdy pracownik, który zauważy lub podejrzewa u dziecka symptomy krzywdzenia, jest zobowiązany zareagować – przekazać informację o zaobserwowanym zdarzeniu w formie notatki służbowej osobie odpowiedzialnej za ochronę dziecka w szkole.
5. Osoba odpowiedzialna za ochronę dziecka lub inna wyznaczona osoba posiadająca doświadczenie i umiejętności prowadzenia rozmów interwencyjnych z dzieckiem może

- przeprowadzić rozmowę z dzieckiem, osobą, która przygotowała notatkę służbową lub innymi pracownikami, którzy mogą mieć wiedzę na temat opisanych zdarzeń, jeżeli potrzebuje dodatkowych informacji do oceny sytuacji i podjęcia adekwatnych działań.
6. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka, szkoła składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
 7. W przypadku zagrożenia dobra dziecka, szkoła składa wniosek o wgląd w sytuację rodzinną dziecka.
 8. W przypadku podejrzenia przemocy domowej wobec dziecka, szkoła rozpoczyna procedurę Niebieskiej Karty i przekazuje wypełniony formularz NK-A do Zespołu Interdyscyplinarnego.
 9. O obowiązku zgłoszenia przez szkołę podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (organy ścigania, sąd opiekuńczy, Zespół Interdyscyplinarny) należy poinformować rodziców/opiekunów dziecka. Jeżeli poinformowanie rodzica/opiekuna dziecka jest sprzeczne z dobrem dziecka lub niemożliwe, odstępuje się od tego obowiązku.
 10. Podstawą udzielania pomocy dziecku krzywdzonemu jest zapewnienie mu bezpieczeństwa, najlepiej we współpracy z rodzicami, o ile ta współpraca jest zgodna z dobrem dziecka i leży w jego najlepiej pojętym interesie.
 11. Działania interwencyjne są koordynowane przez osobę odpowiedzialną za ochronę dziecka.
 12. Pisma inicjujące interwencję prawną są podpisywane przez dyrektora szkoły.
 13. Zasadą udzielania pomocy dziecku krzywdzonemu przez szkołę jest współpraca zespołowa.

Interwencja wewnętrzna

§7

1. Najważniejsze elementy interwencji wewnętrznej to:
 - 1) Zorganizowanie spotkania z rodzicami/opiekunami w celu wyjaśnienia sprawy.
 - 2) Ustalenie zasad dalszego postępowania.
 - 3) Poinformowanie opiekunów o skutkach negatywnych działań lub zaniechań wobec dziecka.
 - 4) Rozmowa interwencyjna z rodzicami/opiekunami, podczas której zostaną ustalone zasady współpracy w celu udzielenia pomocy dziecku.
2. Interwencję wewnętrzną prowadzi się w sytuacji, gdy nie występuje bezpośrednio zagrożenie bezpieczeństwa dziecka, zachodzi duże prawdopodobieństwo, że rodzic wykaże gotowość współpracy, potrzeba zebrania większej liczby informacji na temat dziecka i jego sytuacji, zachodzi potrzeba dostarczenia rodzicom informacji o zjawisku przemocy, konsekwencjach (w tym prawnych), planowanych działaniach, możliwości otrzymania pomocy (wzór schematu rozmowy interwencyjnej z rodzicem/opiekunem stanowi *Załącznik nr 5* do niniejszych Standardów Ochrony Dzieci).

Interwencja w sytuacji podejrzenia przemocy domowej

§8

1. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, pod pojęciem przemocy domowej należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
 - 1) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,

- 2) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
 - 3) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
 - 4) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
 - 5) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
2. Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć dziecko będące świadkiem przemocy domowej.
 3. W sytuacji uzasadnionego podejrzenia, że przemoc w rodzinie dotyczy dziecka, należy wszcząć procedurę Niebieskiej Karty (NK). Rozpoczęcie procedury NK następuje poprzez wypełnienie formularza Niebieska Karta-A, którego wzór jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Interwencja w przypadku zagrożenia dobra dziecka

§9

1. Podstawę interwencji cywilnej w sytuacji zagrożenia dobra dziecka stanowi art. 572 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.
2. Podjęcie interwencji cywilnej poprzez poinformowanie sądu opiekuńczego umożliwia rozpoczęcie przez sąd postępowania sprawdzającego i ewentualną ingerencję we władzę rodzicielską poprzez wydanie zarządzeń zabezpieczających dziecko i jego potrzeby.
3. Interwencję cywilną można podjąć korzystając ze wzoru stanowiącego *Załącznik nr 6* do niniejszych Standardów Ochrony Dzieci.

Interwencja w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka

§10

1. Podstawę interwencji karnej w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka stanowi art. 304 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego oraz art. 240 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.
2. Złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa umożliwia rozpoczęcie postępowania karnego i podjęcie działań przez organy ścigania.
3. W sytuacji, gdy podejrzenie popełnienia przestępstwa dotyczy pracownika szkoły, osoba odpowiedzialna za ochronę dziecka niezwłocznie informuje dyrektora szkoły, a w sytuacji gdy podejrzenie popełnienia przestępstwa dotyczy dyrektora szkoły, informowany jest wicedyrektor szkoły.
4. W sytuacji, gdy podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka dotyczy osoby odpowiedzialnej za ochronę dziecka w danej szkole, osoba, której ujawniono podejrzenie krzywdzenia albo która zaobserwowała podejrzenie krzywdzenia, zobowiązana jest sporządzić i przekazać notatkę służbową bezpośrednio do dyrektora szkoły.
5. Interwencję karną w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa można podjąć korzystając ze wzoru stanowiącego *Załącznik nr 7* do niniejszych Standardów Ochrony Dzieci.

Interwencja w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka

§11

1. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka lub zdrowie jest bezpośrednio zagrożone, należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby, dzwoniąc pod numer 112. Wezwania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu. Karta interwencji jest wypełniana w dalszej kolejności.

Interwencja w przypadku podejrzenia przemocy rówieśniczej

§12

1. W przypadku podejrzenia przemocy rówieśniczej dziecka wobec innego dziecka należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzewanym o krzywdzenie oraz jego rodzicami/opiekunami oraz z dzieckiem doświadczającym krzywdzenia i jego opiekunami.
2. Rozmowy wskazane w ust. 1 powinny być przeprowadzane oddzielnie. Rozmowy prowadzi osoba odpowiedzialna za ochronę dziecka lub inna wyznaczona osoba.
3. W sytuacji, gdy inne dzieci mogą mieć wiedzę o podejrzewanym krzywdzeniu, należy z nimi porozmawiać, zapewniając bezpieczne warunki rozmowy oraz dbając o swobodę wypowiedzi. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka doświadczającego krzywdzenia.
4. Ustalenia z rozmów są spisywane na karcie interwencji.
5. Dla dziecka doświadczającego krzywdzenia oraz dla dziecka podejrzewanego o krzywdzenie sporządza się oddzielne karty interwencji.
6. Dla dziecka, które dopuściło się krzywdzenia należy opracować plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań. Plan najlepiej opracować, angażując do współpracy rodziców dziecka, o ile jest to możliwe i zgodne z dobrem dziecka.
7. Dla dziecka, które doświadczyło krzywdzenia należy opracować plan pomocy, włączając działania mające na celu zapewnienie mu bezpieczeństwa, w tym izolacji od źródeł zagrożenia.
8. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez rodziców/opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego dziecka.
9. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 10 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn zabroniony, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie o podejrzeniu demoralizacji lub popełnienia czynu zabronionego przez nieletniego.
10. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

Interwencja w sytuacji ujawnienia treści nielegalnych, szkodliwych lub nieodpowiednich do wieku związanych z korzystaniem z Internetu

§13

1. W przypadku zgłoszenia, dotyczącego ujawnienia treści nielegalnych, szkodliwych lub nieodpowiednich do wieku, związanych z korzystaniem z Internetu należy:

- 1) powiadomić rodziców/opiekunów dziecka pokrzywdzonego i dziecka udostępniającego treści;
- 2) zdarzenie zarejestrować na karcie interwencji, przeanalizować oraz odpowiednio udokumentować np. jeżeli jest to możliwe zabezpieczając treść ujawnionych materiałów;
- 3) powiadomić policję/sąd rodzinny w przypadku podejrzenia popełnienia czynu zabronionego;
- 4) przygotować plan wsparcia dla dziecka pokrzywdzonego.

Zasady ustalania planu wsparcia dziecka po ujawnieniu krzywdzenia

§14

1. Osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia dziecku ma za zadanie:
 - 1) Opracować plan pomocy dziecku. W sytuacji gdy dziecko wymaga wsparcia na zewnątrz należy przekazać rodzicom/opiekunom wskazówki o rodzajach wymaganego wsparcia i możliwościach poszukiwania pomocy.
 - 2) Współpracować ze specjalistami udzielającymi wsparcia.

Sposoby postępowania dla dzieci w przypadku doznania aktów krzywdzenia

§15

1. W przypadku, gdy doświadczyłeś krzywdzenia ze strony innego ucznia/innych uczniów lub byłeś świadkiem zachowania przemocowego, poinformuj o tym: wychowawcę lub nauczyciela lub psychologa lub pedagoga lub dyrektora. Twoje zgłoszenie nigdy nie zostanie zlekceważone, nie będziemy Cię oceniać. Zareagujemy niezwłocznie. Podejmiemy działania, aby:
 - 1) zapewnić Ci bezpieczeństwo i innym osobom doznającym przemocy,
 - 2) zapewnić Ci wsparcie,
 - 3) wyjaśnić sytuację,
 - 4) ustalić dalszą ścieżkę postępowania,
 - 5) wyciągnąć konsekwencje wobec osoby/osób stosującej/cych przemoc zgodnie ze Statutem szkoły i przepisami prawa,
 - 6) zapewnić, aby szkoła była miejscem wolnym od przemocy i agresji
2. W przypadku, gdy doświadczyłeś krzywdzenia ze strony dorosłego, również rodzica, opiekuna, lub byłeś świadkiem przemocy, poinformuj o tym: wychowawcę lub nauczyciela lub psychologa lub pedagoga lub dyrektora (inną osobę niż ta, która stosowała przemoc). Osoba, do której trafi zgłoszenie, podejmie działania:
 - 1) przewidziane w regulacjach szkolnych – Standardach Ochrony Dzieci, które zapewnią Ci i innym bezpieczeństwo oraz zapobiegną dalszym niedozwolonym zachowaniom przewidzianymi przepisami prawa jak:
 - a. powiadomienie Sądu,
 - b. powiadomienie Policji,
 - c. powiadomienie ośrodka pomocy społecznej.
 3. Pamiętaj, jesteś chroniony prawnie przed czynami niedozwolonymi osób powyżej 17-go roku życia.
 4. Każda osoba, która podejmie się czynności niedozwolonych zostanie ukarana zgodnie z obowiązującymi przepisami.
 5. Pamiętaj, że w przypadku, gdy nie jesteś pewna/y czy dane zachowanie jest przemocą (także dotyczy przemocy w Internecie), czy jest zachowaniem niedozwolonym, zawsze możesz podejść do psychologa szkolnego lub pedagoga szkolnego (którego gabinet

znajduje się na II piętrze w nowej części budynku szkoły), gdzie uzyskasz pomoc, wyjaśnienie, ustalicie dalsze działania.

6. Ważne jest, abyś zwrócił/zwróciła się do kogoś o pomoc, gdyż wtedy szybciej problem, który się pojawia, można rozwiązać.
7. Sam problemu nie rozwiązesz.
8. Nie zawsze wychowawca, nauczyciel czy inny pracownik szkoły jest w stanie zauważyć, że w Twoim otoczeniu dzieje się coś niedobrego.
9. Możesz także skorzystać z pomocy pozaszkolnej. Poniżej znajdziesz wykaz numerów telefonów, pod którymi również znajdziesz wsparcie:
 - 1) 116 111 – dostępny 24h/7 dni – Telefon Zaufania dla dzieci i młodzieży;
 - 2) 800 120 002 – dostępny 24h/7 dni – Ogólnopolskie Pogotowie Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”;
 - 3) 22 668 70 00 – poradnia telefoniczna dla wszystkich osób pokrzywdzonych przestępstwem 7 dni w tygodniu w godz. 12:00 – 18:00;
 - 4) 112 – umożliwia w sytuacji zagrożenia życia, zdrowia, mienia, środowiska, bezpieczeństwa i porządku publicznego przekazanie zgłoszenia alarmowego;
 - 5) niebieskalinia@niebieskalinia.info

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych

§16

1. Szkoła, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu za pomocą własnej sieci wi-fi (lub w inny sposób), jest zobowiązana podejmować działania, które zablokują dostęp do treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich dla dziecka. W tym celu należy:
 - 1) ustalić zakres zabezpieczenia oraz blokowania dostępu do treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich dla dzieci;
 - 2) dokonać wyboru konkretnego oprogramowania (w tym np. oprogramowanie antywirusowe, narzędzia ochrony rodzicielskiej, monitorowania aktywności użytkowników itp.) i zainstalować oprogramowanie zabezpieczające oraz blokujące;
 - 3) dokonywać bieżącej aktualizacji oprogramowania, o którym mowa w pkt 2;
 - 4) przed dopuszczeniem urządzeń osobistych do sieci wi-fi szkoły, ustanowić sieć zamkniętą z hasłem oraz konieczność akceptacji regulaminu przed przyłączeniem urządzenia.
2. Warunkiem dopuszczenia dziecka do korzystania z urządzeń szkoły jest zapoznanie go z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu. Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo dzieci w Internecie dokłada starań, aby proces zapoznania odpowiadał potrzebom dzieci.
3. Niezależnie od wyżej wymienionego obowiązku, szkoła zapewnia dzieciom stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących zasad bezpiecznego korzystania z Internetu.

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych dla dzieci

§17

1. Chronić siebie i swoje dane online – nie podawaj innym loginów i haseł, korzystaj z oprogramowania antywirusowego, unikaj klikania w nieznane linki i załączniki w wiadomościach e-mail, zadbaj o ustawienia bezpieczeństwa na portalach społecznościowych, na których jesteś, stosuj trudne do odgadnięcia hasła.
2. Nie zapominaj, że w Internecie nie ma nic za darmo. Za to, co pobieramy płacimy w różny sposób: czasem pieniędzmi, a czasem własnymi danymi, zgodą na oglądanie reklam lub też nieświadomym ściąganiem szkodliwego oprogramowania, które może przejąć kontrolę nad naszym urządzeniem.

3. Pamiętaj, że Internet nie zapomina. Z rozważą zamieszczaj zdjęcia (własne i innych) na portalach społecznościowych, bądź też rozważna/y, gdy w inny sposób udostępniasz je znajomym. Zanim wyślesz komuś zdjęcie, na którym nie jesteś całkowicie ubrany/a lub, które w inny sposób może cię kompromitować, zastanów się, czy jesteś na 100% pewny/a, że nie utracisz nad nim kontroli. Gdy udostępniasz cudze zdjęcia – pytaj o zgodę.
4. Poznając nowych znajomych online, bądź nieufny/a. Pamiętaj, że osoba po drugiej stronie nie musi być tym, za kogo się podaje. Nawet jeśli widzisz ją na wideoczacie – nie wiesz, czy wszystko, co ci mówi jest prawdą.
5. Nigdy nie wyśmiewaj, nie poniżaj, nie zastraszaj nikogo online. A jeśli dzieje się tak w gronie twoich znajomych – masz obowiązek powiedzieć o tym dorosłemu, któremu ufasz.
6. Jeśli w sieci spotka Cię jakaś przykrość lub ktoś będzie na Tobie wymuszał zachowania, na które nie masz ochoty, domagał się pieniędzy itp. musisz poprosić o pomoc kogoś dorosłego – rodziców, pedagoga lub psychologa w szkole. Możesz też zadzwonić na anonimowy Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży pod numer: 116 111. Tam na pewno znajdziesz pomoc.
7. Jeśli trafisz w Internecie na treści, które uznasz za podejrzane – informuj o tym natychmiast zaufanego dorosłego. Unikaj stron z treściami, budzącymi u ciebie silne emocje. Pamiętaj, że zawsze może poinformować administratora strony, że takie treści znajdują się na tej stronie. Możesz to zrobić wykorzystując dane kontaktowe, a w wielu serwisach znajduje się przycisk zgłoszenia nadużycia, nieadekwatnych treści, treści przemocowych.
8. Nie ściągać prac domowych z Internetu. To jest nie tylko zachowanie nieuczciwe, ale plagiat, a więc kradzież, czyli przestępstwo. Podobnie – nie ściągać filmów, muzyki itp. z nielegalnych źródeł. To jest ściągane prawem przestępstwo, a robiąc tak stajesz się złodziejem.
9. Wykorzystując w swoich pracach domowych, referatach, prezentacjach itp. materiały znalezione w Internecie, zawsze podaj imię i nazwisko cytowanego autora oraz link do miejsca, z którego te materiały pobrałeś.
10. Staraj się mieć dużo innych aktywności, poza obecnością online. Uprawiaj sport, czytaj książki, spotykaj się w wolnym czasie z przyjaciółmi, opiekuj się zwierzętami. Unikniesz w ten sposób zagrożenia uzależnieniem od sieci.

Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów Ochrony Dzieci

§18

1. Realizacja Standardów Ochrony Dzieci jest regularnie monitorowana.
2. Pedagog szkolny i psycholog szkolny mają obowiązek co najmniej raz na dwa lata dokonywać przeglądu standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
3. Przegląd odbywa się z wykorzystaniem wzoru ankiety dla pracowników i wzoru ankiety dla dzieci, które stanowią odpowiednio *Załącznik nr 8* i *Załącznik nr 9* do niniejszych Standardów Ochrony Dzieci.
4. Wnioski z przeprowadzonego przeglądu są pisemnie dokumentowane, a niniejszy dokument, w przypadku stwierdzenia takiej konieczności, aktualizowany.
5. Wnioski z przeprowadzonego przeglądu obejmują również identyfikację potrzeb szkoleniowych dla pracowników i dzieci w obszarze ochrony dzieci.

**Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników
do stosowania standardów, zasady przygotowania pracowników do ich stosowania
oraz sposób dokumentowania tej czynności**

§19

1. Za przygotowanie pracowników do stosowania standardów odpowiada osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Dzieci.
2. Zadaniem osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu jest:
 - 1) rozesłanie wszystkim pracownikom dokumentu Standardy Ochrony Dzieci,
 - 2) zorganizowanie i przeprowadzenie szkolenia dla wszystkich członków personelu ze stosowania w praktyce dokumentu Standardy Ochrony Dzieci, w szczególności:
 - a. zasad bezpiecznych relacji,
 - b. rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci,
 - c. ścieżki zgłaszania ujawnionych przypadków lub podejrzeń krzywdzenia dzieci,
 - d. konsekwencji braku stosowania obowiązków wynikających z wdrożenia dokumentu Standardy Ochrony Dzieci,
 - 3) odebranie od wszystkich pracowników oświadczenia o zapoznaniu się z dokumentem Standardy Ochrony Dzieci oraz zobowiązaniem do jego przestrzegania (wzór oświadczenia stanowi *Załącznik nr 10* do niniejszych Standardów Ochrony Dzieci).
 - 4) prowadzenie dla pracowników cyklicznych szkoleń w zakresie obowiązujących Standardów Ochrony Dzieci, nie rzadziej niż raz na dwa lata, a także po każdej zmianie jej treści,
 - 5) prowadzenie dla nowych pracowników szkoleń o tematyce wymienionej w punkcie 2.
3. Przeprowadzenie szkolenia jest dokumentowane w formie listy obecności.
4. Osoba odpowiedzialna za przygotowanie pracowników do stosowania standardów powinna:
 - 1) posiadać wiedzę na temat czynników ryzyka krzywdzenia dzieci,
 - 2) posiadać wiedzę na temat rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci,
 - 3) posiadać wiedzę i podstawowe doświadczenie na temat prowadzenia interwencji na rzecz dziecka krzywdzonego.

**Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz
dzieciom standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania**

§20

1. Niniejszy dokument zostaje udostępniony na stronie internetowej szkoły.
2. Niniejszy dokument zostaje udostępniony w pokojach nauczycielskich oraz w sekretariacie w nowym budynku szkoły.
3. Niniejszy dokument został również przygotowany w wersji skróconej, zrozumiałej dla dzieci, dostosowanej do ich potrzeb, wieku, możliwości rozwojowych.
4. Standardy Ochrony Dzieci omawiane są na pierwszym zebraniu z rodzicami w danym roku szkolnym (chyba, że ulegnie zmianie, wówczas omawiany jest również na pierwszym zebrań odbywającym się po wprowadzeniu zmian). Lista obecności na zebraniu jest potwierdzeniem zapoznania się rodzica/opiekuna prawnego ze Standardami Ochrony Dzieci.
5. Obowiązkiem wszystkich rodziców/opiekunów prawnych dzieci uczęszczających do szkoły jest zaznajomienie się ze Standardami Ochrony Dzieci i wynikającymi z nich zasadami ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

6. Nauczyciele wychowawcy, na lekcji wychowawczej, mają obowiązek zapoznania dzieci ze Standardami Ochrony Dzieci oraz omówienia ich w taki sposób, aby uczniowie mogli je zrozumieć niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej.
7. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru dziecka:
 - 1) ujawnione lub zgłoszone incydenty i zdarzenia zagrażające dobru dziecka są dokumentowane z wykorzystaniem karty interwencji, której wzór stanowi *Załącznik nr 11* do niniejszych Standardów Ochrony Dzieci;
 - 2) rejestr interwencji, którego wzór stanowi *Załącznik nr 12* do niniejszych Standardów Ochrony Dzieci wraz z kartami interwencji jest prowadzony w formie papierowej i przechowywany w gabinecie pedagoga i psychologa szkolnego w zamkniętej szafce;
 - 3) dostęp do rejestru interwencji oraz kart interwencji posiada dyrektor szkoły, psycholog, pedagog, oraz osoby upoważnione przez dyrektora szkoły.

Odpowiedzialność

§21

Złamanie zasad wymienionych w niniejszych Standardach Ochrony Dzieci jest podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej lub karnej.

Postanowienia końcowe

§22

1. Niniejszy dokument wchodzi w życie z dniem 12 sierpnia 2024 r.
2. Wszelkie zmiany dokumentu wymagają formy pisemnej.

DYREKTOR
Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika
w Górowie
mgr Barbara Marzanna Grabowska

.....
(miejscowość, data)

W związku z realizacją przez Szkołę Podstawową im. Mikołaja Kopernika w Goworowie obowiązku wynikającego z art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 460) – sprawdzenia, czy dana osoba, która ma podjąć działalność na rzecz dzieci nie widnieje w Rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze, podaję swoje dane w celu sprawdzenia w Rejestrze:

.....
(imię i nazwisko, ew. nazwisko rodowe kobiety)

.....
(PESEL)

.....
(numer i seria dowodu osobistego)

.....
(imię ojca, imię matki)

.....
(podpis)

.....
(pieczęć podmiotu)

.....
(miejscowość, data)

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, iż osoby zatrudnione przez
.....
współpracującym/cą ze Szkołą Podstawową im. Mikołaja Kopernika w Goworowie, którzy,
wykonując swoje obowiązki, będą pozostawać w bezpośrednim kontakcie z dziećmi:

1. zostały sprawdzone w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym i nie figurują w w/w rejestrze;
2. posiadają aktualne zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego, z którego wynika, że osoby te nie figurują w kartotece karnej oraz kartotece osób pozbawionych wolności oraz poszukiwanych listem gończym.

.....
(pieczęć i podpis podmiotu składającego oświadczenie)

.....
(miejscowość, data)

**OŚWIADCZENIE
o krajach zamieszkania**

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat*:

- zamieszkiwałem/am w następujących państwach, innych niż Rzeczypospolita Polska i/lub państwo obywatelstwa:
 - 1.
 - 2.
- nie zamieszkiwałam/em w innych niż Rzeczypospolita Polska i/lub państwo obywatelstwa.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

*zaznaczyć właściwe

.....
(podpis składającego oświadczenie)

.....
(miejscowość, data)

**OŚWIADCZENIE
o niekaralności**

Ja niżej podpisana/ny oświadczam, że prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w art. 21 ust. 4-6 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560), nie przewiduje jej sporządzenia lub w państwie nie prowadzi się rejestru karnego.

Oświadczam, że nie byłam/em prawomocnie skazana/ny w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17), w art. 189 a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2023 r. poz. 1939) oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/łem się takich czynów zabronionych oraz nie ma wobec mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(podpis składającego oświadczenie)

Schemat rozmowy interwencyjnej – wzór

Przedstaw się kim jesteś i jaką instytucję reprezentujesz.	Nazywam się jestem
Powiedz, w jakiej sprawie jest rozmowa, dalszego poprosiłeś/aś o rozmowę.	Cieszę się, że pan/pani przyszedł/a na spotkanie. Wierzę, że zależy panu/i na (podać imię dziecka). Także dla mnie jej/jego dobro jest ważne. Chcę z panem/nią porozmawiać, ponieważ martwię się o nią/o niego.
Nazwij fakty, powiedz, co konkretnie wiesz, w jaki sposób osoba wezwana krzywdzi dziecko, nazwij te zachowania.	W zeszłym tygodniu, kiedy przebierał pan/i (podać imię dziecka). w szatni był/a pan/pani bardzo rozdrażniony/a. Uderzył pan/pani (podać imię dziecka), dziecko zaczęło płakać i nie chciało wejść do sali.
Powiedz, jak te fakty mają się do przepisów prawa w Polsce.	W Polsce obowiązuje prawny zakaz stosowania wobec dzieci kar cielesnych. Zgodnie z art. 96 ¹ ustawy z 25.02.1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809) osobom wykonującym władzę rodzicielską oraz sprawującym opiekę lub pieczę nad małoletnim zakazuje się stosowania kar cielesnych.
Powiedz o swoich oczekiwaniach.	 (podać imię dziecka) potrzebuje aby zweryfikował pan/pani swoje stosowane metody wychowawcze. Wierzę, że chce pan/pani dla niej/niego dobrze, ale kiedy próbuje pan/pani wyznaczać granice poprzez kary fizyczne, krzywdzi ją/go pan/pani. Tak dalej nie może być. Proponuję panu/pani zgłoszenie się po pomoc i odbycie warsztatów wychowawczych na temat tego jak wyznaczać dziecku granice i radzić sobie w trudnych sytuacjach. Takie warsztaty organizowane są przez
Powiedz o konsekwencjach, jakie wyciągniesz kiedy nie nastąpi zmiana.	Jeżeli nie weźmie pan/pani udziału w warsztatach i nie skoryguje swoich postaw wychowawczych będę zobligowana do poinformowania o sprawie właściwych organów. Sąd rodzinny, dowiedziawszy się o zagrożeniu dobra dziecka, zobowiązany jest podjąć działania mające na celu wsparcie rodziców w wychowaniu dziecka. Pomoc rodzinie może być realizowana np. poprzez skierowanie rodziców na zajęcia rozwijające umiejętności rodzicielskie, zobowiązanie rodzica do skorzystania z poradnictwa specjalistycznego lub zobligowanie rodzica do uczestnictwa w terapii, czy grupie wsparcia. Rodzinie może zostać przydzielony również asystent rodziny.
Powiedz o monitorowaniu dalszej sytuacji.	Bardzo proszę żeby do końca miesiąca przedstawił pan/pani zaświadczenie o odbytych warsztatach.

.....
(miejscowość, data)

Sąd Rejonowy¹ w
Wydział Rodzinny i Nieletnich

.....
(adres sądu)

Wnioskodawca:

.....
(imię i nazwisko zgłaszającego/dane instytucji/adres)

Uczestnicy postępowania:

.....
(imiona i nazwiska rodziców,
adres zamieszkania rodziny)

rodzice dziecka:

.....
(imię i nazwisko dziecka)

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację dziecka
(imię i nazwisko dziecka, adres zamieszkania) i wydanie odpowiednich zarządzeń
opiekuńczych.

Uzasadnienie

.....
.....
.....
(Należy opisać niepokojące sytuacje, co sprawiło, że zdecydowaliśmy się na podjęcie interwencji, dlaczego
uważamy, że dobro dziecka jest zagrożone. Można zamieścić informacje o osobach, które były/są świadkami
niepokojących zdarzeń.)

W związku z powyższym, wnoszę o wydanie odpowiednich zarządzeń w celu
zabezpieczenia dobra dziecka.

.....
(podpis składającego wniosek)

¹ Wniosek należy złożyć do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. Złożenie wniosku
jest wolne od opłat.

.....
(miejscowość, data)

.....
(dane podmiotu składającego zawiadomienie)

.....
(dane jednostki policji lub prokuratury)

ZAWIADOMIENIE o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

Na podstawie art. 304 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37) zawiadamiam o podejrzeniu popełnienia w dniu (data) w (miejsce popełnienia przestępstwa) przestępstwa polegającego na (rodzaj przestępstwa lub opis zachowania) na szkodę dziecka (imię i nazwisko dziecka, adres zamieszkania), przez (dane osoby, co do której istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa lub informacja, że sprawca nieznany) oraz wnoszę o wszczęcie w tej sprawie postępowania przygotowawczego.

W przypadku konieczności przesłuchania dziecka wnoszę o przeprowadzenie czynności w tzw. przyjaznym trybie (na posiedzeniu sądu, z udziałem biegłego psychologa, w przyjaznym pokoju przesłuchań).

Uzasadnienie

.....
.....
.....
(Należy opisać stan faktyczny oraz zachowanie osoby podejrzewanej, które zdaniem zawiadamiającego nosi cechy przestępstwa i ewentualnie podać dowody na poparcie swoich twierdzeń; np. jakie informacje uzyskaliśmy od dziecka, w jaki sposób dziecko opisało dane zdarzenie, kiedy zdarzenie miało miejsce itp.)

.....
(podpis osoby uprawnionej do reprezentacji
podmiotu składającego zawiadomienie)

Załączniki:

-
-

(należy wymienić tutaj dokumenty, do których odnosiliśmy się w uzasadnieniu np. notatki służbowe, korespondencja, sms-y, itp.)

**Ankieta dla pracowników monitorująca stan znajomości i przestrzegania
Standardów Ochrony Dzieci**

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
1.	Czy znasz Standardy Ochrony Dzieci obowiązujące w naszej szkole?		
2.	Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Dzieci”?		
3.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego dziecka?		
4.	Czy wiesz, w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia dziecka?		
5.	Czy zaobserwowałeś/zaobserwowałaś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika?		
6.	Czy masz uwagi/sugestie/przemyślenia związane z funkcjonującymi w szkole „Standardami Ochrony Dzieci”? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej.)		
7.	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej.)		

JEŚLI NA KTÓREŚ Z PYTAŃ W ANKIECIE ODPOWIEDZIAŁEŚ/ODPOWIEDZIAŁAŚ TAK
NAPISZ: <u>Jakie zasady zostały naruszone?</u>
NAPISZ: <u>Jakie działania podjąłeś/podjęłaś?</u>
NAPISZ: <u>Czy masz jakieś sugestie lub propozycję poprawy obowiązujących standardów?</u>

**Ankieta dla dzieci monitorująca stan znajomości i przestrzegania
Standardów Ochrony Dzieci**

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
1.	Czy znasz Standardy Ochrony Dzieci obowiązujące w naszej szkole?		
2.	Czy w sytuacji doświadczenia przemocy, krzywdy wiesz, do kogo możesz się zwrócić, aby uzyskać pomoc?		
3.	Czy znalazł się ktoś, kto pomógł Ci i udzielił pomocy?		
4.	Czy byłeś/byłaś świadkiem, gdy stosowano agresję/przemoc wobec kogoś innego? (Jeżeli tak, opisz poniżej w tabeli, jak zareagowałeś/zareagowałaś?)		
5.	Czy w Twojej klasie istnieje problem przemocy lub agresji?		

NAPISZ: Jak zareagowałeś/zareagowałaś, jeśli byłeś/byłaś świadkiem stosowania agresji/przemocy wobec kogoś innego?

.....
(miejscowość, data)

OŚWIADCZENIE
o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Dzieci

Ja, niżej podpisana/ny (imię i nazwisko)
oświadczam, że zapoznałam/łam się z dokumentem pt.: **Standardy Ochrony Dzieci**, w tym
zasadami bezpiecznych relacji pomiędzy personelem a dziećmi, obowiązującym w **Szkole**
Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Goworowie, rozumiem treść dokumentu
i zobowiązuję się do jego przestrzegania.

.....
(podpis)

Karta interwencji nr (np. 1/2024)

1. Imię i nazwisko dziecka, którego dotyczy zgłoszenie:

.....

2. Zgłoszony rodzaj krzywdzenia/na czym polega zgłoszone krzywdzenie:

.....

3. Osoba krzywdząca lub podejrzana o krzywdzenie małoletniego:

.....

4. Kto przekazał informację o podejrzeniu krzywdzenia lub notatkę służbową:

.....

5. Podjęte działania i opis ich przebiegu:

.....

6. Czy podjęto interwencję prawną, jeżeli tak, to w jakiej formie?

.....

Rejestr interwencji

Lp.	Imię i nazwisko dziecka, klasa	Data i miejsce interwencji, osoba interweniująca	Nr karty interwencji	Powiadomione osoby, instytucje, organy zewnętrzne	Uwagi	Podpis dyrektora
1.						
2.						
3.						
4.						

